

Uz sākumlapu>Ģimenes lietas un mantojums>Uzturīdzekļi ģimenes locekļiem

Uzturīdzekļi ģimenes locekļiem

Nīderlande

1 Ko praksē nozīmē jēdzieni “uzturīdzekļi” un “uzturēšanas saistības”? Kurām personām ir jāmaksā uzturīdzekļi citai personai?

Uzturīdzekļi ir pienākums daļēji segt uzturīdzekļu saņēmēja dzīvošanas izmaksas. Pienākums izmaksāt uzturīdzekļus izriet no asinsradniecības un radniecības svainībā, kā arī (iepriekšējas) laulības.

Kurām personām ir jāveic uzturīdzekļu izmaksa citai personai:

- vecāki izmaksā uzturīdzekļus saviem bērniem;
- bērni izmaksā uzturīdzekļus saviem vecākiem;
- šķirts laulātais izmaksā uzturīdzekļus otram šķirtam laulātajam (personas, kas bijušas reģistrētās partnerattiecībās).

Laulāto uzturēšanas saistības, kas ir spēkā laulības ietvaros, turpinās arī pēc laulības izbeigšanās. Tiesa sprieduma par laulības šķiršanu vai vēlāka sprieduma pieņemšanas laikā var piespriest vienam no bijušajiem laulātajiem izmaksāt uzturīdzekļus otram bijušajam laulātajam, kura ienākumi nav pietiekami savu dzīvošanas izmaksu segšanai (un nav sagaidāms, ka ienākumi būs pietiekami šo izmaksu segšanai arī turpmāk), ja to pieprasa šis otrs bijušais laulātais. Nosakot izmaksājamos uzturīdzekļus, tiesnesis ņem vērā pirmajam bijušajam laulātajam pieejamos līdzekļus (finanšu resursus) un otru bijušā laulātā vajadzības. Būtiski var būt arī nefinanšu faktori, piemēram, laulības vai kopdzīves ilgums. Ja tiesa nenosaka termiņu uzturēšanas saistību izpildei, šīs saistības tiek automātiski izbeigtas pēc 12 gadiem. Tiesa var pagarināt šo periodu, ja to pieprasa bijušais laulātais, kuram ir nepieciešami uzturīdzekļi, gadījumos, kad šī persona saskaras ar noteiktām finansiālām grūtībām. Ja laulības ir bijušas īslaicīgas (ilgušas mazāk nekā 5 gadus) un to laikā nav dzimuši bērni, uzturēšanas saistību periods pamatā nav ilgāks par pašas laulības ilgumu.

Augstāk minētais attiecas arī uz uzturīdzekļiem, kas tiek noteikti personām, kas bijušas reģistrētās partnerattiecībās.

Bijušie laulātie var ārpusīesas kārtībā panākt vienošanos par uzturīdzekļu izmaksu. Šīs vienošanās nosacījumus parasti iekļauj laulības šķiršanas paktā. Praksē šo paktu apstiprina tiesā laulības šķiršanas sprieduma pieņemšanas laikā. Šāds apstiprinājums sniedz uzturīdzekļu saņēmējam papildu drošību.

Citas personas kategorijas, uz ko attiecas uzturēšanas saistības:

Laulātie / partneri reģistrētās partnerattiecībās

Izņemot īpašus gadījumus, abiem laulātajiem un partneriem reģistrētās partnerattiecībās ir jāiesaistās mājsaimniecību izdevumu segšanā. Pirmslaulības vai partnerattiecību nolīgumos šīs personas var panākt atšķirīgas vienošanās saistībā ar šo izdevumu segšanu.

Bioloģiskais tēvs / partneris mātes dzīvē

Bērna bioloģiskajam tēvam nav pienākuma izmaksāt uzturīdzekļus savam bērnam, kuru viņš nav atzinis, ja šim bērnam nav tiesisku ģimenes attiecību ar šo vai jebkuru citu vīrieti (citiem vārdiem sakot, ja bērnam nav tēva juridiskā izpratnē). Šis pienākums attiecas uz mātes partneri, kurš ir piekritis dzimumaktam, kura rezultātā varēja tikt radīts bērns.

Kopīga aizgādība

Personai, kura nav bērna vecāks un kurai ir kopīga bērna aizgādības tiesības ar bērna vecāku, ir uzturēšanas saistības attiecībā uz šo bērnu (Civilkodeksa 1:253.w pants). Uzturēšanas saistības ir spēkā līdz bērna divdesmit pirmajai dzimšanas dienai, kad kopīga aizgādība tiek izbeigta sakarā ar bērna pilngadības iestāšanos.

Kādos gadījumos ir spēkā uzturēšanas saistības?

Vispārēji runājot, pienākums izmaksāt uzturīdzekļus ir spēkā tikai tad, ja uzturīdzekļu saņēmējs ir trūcīgs. Persona ir uzskatāma par trūcīgu, ja viņai nav pietiekamu ienākumu, lai parūpētos par sevi, un nav sagaidāms, ka šī persona spēš iegūt pietiekamus ienākumus.

Izņēmums

Šī noteikuma izņēmums ir vecāku un bioloģisko tēvu uzturēšanas saistības pret saviem nepilngadīgajiem bērniem, kā arī uzturēšanas saistības pret jauniešu (līdz 21 gada vecumam) bērniem. Šajos gadījumos uzturēšanas saistības tiek piemērotas arī tad, ja uzturīdzekļu saņēmējs nav trūcīga persona.

2 Līdz kādam vecumam bērns ir tiesīgs saņemt uzturīdzekļus? Vai uzturēšanas saistību ziņā pastāv atšķirīgi noteikumi attiecībā uz nepilngadīgām un pilngadīgām personām?

Bērnu, kas nav sasnieguši 18 gadu vecumu (nepilngadīgu bērnu), vecākiem ir jāsedz bērnu aprūpes un izglītošanas izmaksas. Tas attiecas uz dzīvošanas un citām izmaksām, kas saistītas ar bērna audzināšanu, piemēram, izglītības un brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm. Vecāku pienākums ir atbilstoši pieejamajiem līdzekļiem segt bērna aprūpes un izglītošanas izmaksas. Šīs saistības ir spēkā arī tad, ja bērnam pašam ir pieejami savi līdzekļi un/vai ienākumi.

Ja bērns ir 18-20 gadus vecs (t. s. “jauniešis”), vecāki ir atbildīgi par bērna dzīvošanas un izglītības izmaksu segšanu. Tiek uzskatīts, ka dzīvošanas un izglītības izmaksas atbilst bērna aprūpes un izglītošanas izmaksām bērniībā. Šīs uzturēšanas saistības nav atkarīgas no uzturīdzekļu saņēmēju vajadzībām. Uz šo bērnu kategoriju ir attiecināmas arī paplašinātās uzturēšanas saistības — arī tad, ja viņiem ir savi ienākumi no nodarbinātības vai no kapitāla vai ja viņi ir stājušies laulībā. Tomēr jebkādi bērna patstāvīgi ienākumi nosaka, cik lielā mērā viņam ir nepieciešami uzturīdzekļi.

Ja bērnam ir vismaz 21 gads, vecākiem ir uzturēšanas saistības tikai tad, ja bērns ir trūcīgs un nespēj par sevi parūpēties. Piemēram, ja bērnam ir fiziska vai garīga invaliditāte.

3 Vai man būtu jāiesniedz pieteikums kompetentā iestādē vai tiesā, lai saņemtu uzturīdzekļus? Kādi ir galvenie šīs procedūras elementi?

Uzturīdzekļu maksātāja maksājamo summu puses var noteikt patstāvīgi un iekļaut nolīgumā, vai arī to var noteikt ar tiesas nolēmumu.

Laulību šķiršanas lietās tiesai nereti pieprasa pieņemt lēmumu arī par bijušā laulātā vai bērna uzturīdzekļiem.

4 Vai pieteikumu var iesniegt radnieka (ja var – kādas pakāpes) vai bēma vārdā?

Nē. Pieteikums ir jāiesniedz uzturīdzekļu saņēmēja juristam. Uzturīdzekļu saņēmējiem nav atļauts iesniegt pieteikumu bez jurista iesaistes. Nepilngadīgu bērnu pārstāv viņa juridiskais pārstāvis (parasti — kāds no vecākiem).

5 Ja plānoju vērsties tiesā, kā es varu uzzināt, kuras tiesas jurisdikcijā ir mana lieta?

Šajā kontekstā tiek izšķirta starptautiskā jurisdikcija (vai Nīderlandes tiesai ir jurisdikcija?) un iekšējā jurisdikcija (kurai Nīderlandes tiesai ir jurisdikcija?).

Starptautiskā jurisdikcija Eiropas Savienībā

Attiecībā uz Nīderlandes tiesas starptautisko jurisdikciju Eiropas Savienības kontekstā tiek piemērota t. s. "Briseles I regula" (EEX). Šī regula ietver tiesu jurisdikcijas noteikumus saistībā ar uzturēšanas prasībām.

Atbilstoši šīs Regulas 2. panta noteikumiem uzturēdzekļu saņēmējs (pieteikuma iesniedzējs) parasti aicina uzturēdzekļu maksātāju (atbildētāju), kura dzīvesvieta ir Nīderlandē, stāties Nīderlandes tiesas priekšā.

"Briseles I regula" ietver arī alternatīvu noteikumu attiecībā uz uzturēšanas saistībām. Regulas 5. panta 2. punkts nosaka, ka atbildētāju, kura dzīvesvieta ir Dalībvalsts teritorijā, var aicināt ierasties citā Dalībvalstī:

lai stātos tiesas priekšā atbilstoši vietai, kur atrodas personas ar tiesībām uz uzturēdzekļiem dzīvesvieta vai pastāvīgā dzīvesvieta

vai —, ja tā ir papildu prasība saistībā ar prasību par personu ģimenes tiesību statusu, t. i., laulības šķiršanas tiesas tiesneša vai, piemēram, tiesneša, kas lemj par piederību, prasība, — lai stātos tiesas priekšā atbilstoši attiecīgajai jurisdikcijai, izņemot gadījumus, kad jurisdikciju nosaka tikai atbilstoši kādas no pusēm valstspiederībai.

Atbilstoši Regulas 1. ievilkumam Nīderlandē dzīvojošs uzturēdzekļu saņēmējs var aicināt Francijā dzīvojošu uzturēdzekļu maksātāju, piemēram, stāties Nīderlandes tiesas priekšā, jo šai tiesai ir starptautiskā jurisdikcija atbilstoši 5. panta 2. punktam. Jurisdikcija ir tiesai atbilstoši pieteikuma iesniedzēja dzīvesvietai.

Turklāt attiecībā uz uzturēdzekļu saistībām Eiropas Savienības ietvaros 2008. gada 18. decembra Padomes Regula (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolikumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās ir spēkā kopš 2011. gada 18. jūnija.

Uzturēšanas saistību regulas noteikumi par jurisdikciju lielā mērā saskan ar EEX regulas noteikumiem. Atbilstīgi vispārīgajiem noteikumiem lietās, kas saistītas ar uzturēdzekļiem, jurisdikcija ir tiesai atbilstoši atbildētāja vai uzturēdzekļu saņēmēja pastāvīgajai dzīvesvietai. Pretēji EEX regulai Uzturēšanas saistību regulas piemērošanas kontekstā nav noteikta prasība, ka atbildētāja pastāvīgajai dzīvesvietai jāatrodas Dalībvalsts teritorijā.

Starptautiskā jurisdikcija ārpus Eiropas Savienības

Attiecībā uz Nīderlandes tiesas starptautisko jurisdikciju ārpus Eiropas Savienības tiek piemēroti tālāk norādītie nosacījumi. Ja atbildētājs (uzturēdzekļu saņēmējs vai maksātājs) dzīvo ārpus Eiropas Savienības, iepriekšminētā "Briseles I regula" netiek piemērota un Nīderlandes tiesa atvasina savu jurisdikciju no Civilprocesa kodeksa noteikumiem (*Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering*). Nīderlandes laulību šķiršanas lietu tiesa tiek pilnvarota izvirzīt pagaidu noteikumus attiecībā uz laulības šķiršanu vai izvirzīt pilngnoteikumus, piemēram, par uzturēdzekļu izmaksu vai par laulāto kopīgā mājokļa turpmāku izmantošanu. Tādējādi Nīderlandes tiesai ir jurisdikcija pieņemt lēmumu par neatkarīgu pieteikumu saistībā ar uzturēdzekļiem, ja pieteikuma iesniedzējs vai viena vai vairākas attiecīgās puses, kas minētas pieteikumā, dzīvo Nīderlandē vai tad, ja izskatāmā lieta ir citādi pietiekamā mērā saistīta ar Nīderlandes tiesisko jomu, ja puses izvēlas Nīderlandes tiesas jurisdikciju vai ja attiecīgā puse ierodas tiesvedības gaitā un neiesniedz oficiālu paziņojumu tiesai par jurisdikcijas trūkumu.

Iekšējā jurisdikcija

Attiecībā uz Nīderlandes tiesas iekšējo jurisdikciju tiesas veida (vispārējā tiesa, apelācijas tiesa, Nīderlandes Augstākā tiesa) izvēles noteikums paredz, ka uzturēdzekļu lietās jurisdikcija ir vispārējai tiesai. Civilprocesa kodekss nosaka tiesu, kurai ir jurisdikcija. Jurisdikcija ir tiesai pēc pieteikuma iesniedzēja (viens no pieteikuma iesniedzējiem) vai vienas no attiecīgajām pusēm, kas minētas pieteikumā, dzīvesvietas vai, ja vienai no šīm pusēm nav dzīvesvietas, — tiesā pēc vienas no pusēm faktiskās dzīvesvietas.

6 Vai man kā pieteikuma iesniedzējam jāizmanto starpnieka (piem., advokāta, centrālās vai vietējās iestādes u. c.) pakalpojumi, lai uzsāktu tiesvedību? Ja nē – kāda ir kārtība?

Uzturēdzekļu noteikšanas, maiņas vai izbeigšanas pieprasījumu iesniedz jurists. Jurists pārstāv pieteikuma iesniedzēju tiesas sēdē. Juristu vārdi un adreses ir pieejami [valsts advokātu sabiedrības](#) tīmekļa vietnē.

Ir izveidota [Ģimenes tiesību juristu un mediatoru laulību šķiršanas procesā sabiedrība](#), kuras biedru specializācija ietver laulību šķiršanas un uzturēdzekļu piešķiršanas lietas. Viņi specializējas arī laulību šķiršanas mediācijā un visos jautājumos, ko tā ietver.

7 Vai man, lai uzsāktu tiesvedību, būs jāmaksā nodevas? Ja jā, tad kāds būs to apmērs? Vai varu saņemt juridisko palīdzību procesuālo izdevumu segšanai, ja man nav pietiekamu finanšu līdzekļu?

Tiesvedības ietvaros ir jāsedz ar tiesvedību saistītās izmaksas. Tā ir tiesas kancelejas maksa. Papildus tai ir sedzama arī jurista un tiesu izpildītāja maksa. Ja prāvnīkam nav iespēju (pilnībā) segt jurista izmaksas, viņš(-a) noteiktos apstākļos var kvalificēties juridiskās palīdzības saņemšanai. To sauc par "juridiskās palīdzības gadījumu". Valdība daļēji sedz šīs izmaksas, un prāvnīks veic "personīgu iemaksu". "Personīgās iemaksas" apmērs ir atkarīgs no prāvnīka ienākumiem un viņam pieejamajiem finanšu līdzekļiem. **Juridiskās palīdzības padome** piešķir juridisko palīdzību. Prāvnīkam ir jāiesniedz Padomei pieteikums juridiskās palīdzības saņemšanai atbilstoši jurisdikcijai (t. i., apelācijas tiesas jurisdikcijai) pēc jurista biroja atrašanās vietas piekritības. Praksē tas nozīmē, ka pieteikumu bieži vien iesniedz jurists, ja pie tā vēršas pirms juridiskās palīdzības pieteikuma iesniegšanas.

Ir jāiesniedz arī "Ienākumu un īpašuma deklarācija" (to iesniedz pilsētas pašvaldībā atbilstoši dzīvesvietai). Šī deklarācija kopā ar pieteikumu ir jānosūta Juridiskās palīdzības padomei, kas izvērtē prāvnīka tiesības saņemt juridisko palīdzību. Pozitīva lēmuma gadījumā tiek izsniegts rakstisks apliecinājums par tiesībām saņemt juridisko palīdzību. Šādos gadījumos arī tiek samazināta tiesas kancelejas maksa.

Tiesības saņemt juridisko palīdzību ir attiecināmas arī uz pārrobežu strīdēm, t. i., gadījumiem, kad pieteikuma iesniedzēja dzīvesvieta atrodas ārpus Nīderlandes. Šie gadījumi ir paredzēti Eiropas [Direktīvā par pārrobežu juridisko palīdzību](#). Juridisko palīdzību var pieprasīt, atsaucoties uz Juridiskās palīdzības likuma 23.A-23.K pantu (*Wet op de rechtsbijstand*), vēršoties Juridiskās palīdzības padomē Hāgā, izmantojot šai Direktīvai pievienoto standartu veidlapu, kas ir vienāda visās Dalībvalstīs.

Nepieciešamības gadījumā **Juridiskās palīdzības padome** var sniegt palīdzību saistībā ar jurista izvēli. Padomes adrese ir ietverta atbildē uz 14.2. jautājumu.

8 Kāda veida uzturēdzekļus tiesa visticamāk piespriedīs? Kā tiek aprēķināts uzturēdzekļu apmērs? Vai tiesas nolēmumu ir iespējams pārskatīt, ja mainās dzīves dārdzība vai ģimenes apstākļi? Ja jā – kā (piem., piemērojot automatiskas indeksācijas sistēmu)?

Tiesa, pieņemot lēmumu, ņems vērā personas, kas pieprasa vai saņem uzturēdzekļus, vajadzības, kā arī personai, kura maksā uzturēdzekļus vai kurai tiek prasīts maksāt uzturēdzekļus, pieejamos līdzekļus (finanšu resursus). Vajadzības un pieejamie līdzekļi ir relatīvi jēdzieni. Tiesai ir noteikta brīvības pakāpe, pieņemot lēmumu atbilstoši katra atsevišķā gadījuma apstākļiem. Tiesu iestādes ir izstrādājušas vadlīnijas (t. s. *Trema* standartus), tomēr tās nav tiesai saistošas.

Tiesas lēmumos ir nozīmīgi šādi ienākumi un izdevumi:

ienākumi no nodarbinātības;

ienākumi no papildu nodarbinātības;

stipendijas;

pabalsti;

pensija;

ienākumi no (apakš)nomas;

procentu maksājumi un citi ienākumi no aktīviem;

iemaksas saistībā ar citu personu mājsaimniecībām kopējas mājsaimniecības gadījumā;
pastāvošas iespējas palielināt ienākumus (peļņas iespējas);
aktīvu pārskati;
nomas maksājumi;
hipotekārā kredīta pamatsummas un procentu maksājumi un fiksētās maksas. Šeit ir jānorāda arī hipotekārā kredīta neatmaksātā daļa;
apdrošināšanas polises;
nepieciešamās regulārās ceļošanas izmaksas;
finansālās saistības pret citām personām;
uzturlīdzekļu saņēmējam un/vai viņa(-as) ģimenes locekļiem nepieciešamās īpašās medicīniskās aprūpes izmaksas;
izmaksas, kas saistītas ar ienākumu veidošanu;
jebkādi paziņojumi par parādsaistībām.

Tiesību aktos noteiktā indeksācija

Tieslietu ministrs ik gadu nosaka fiksētu procentuālo apmēru, kādā ar likumu tiek palielināts tiesas noteiktais uzturlīdzekļu maksājums vai līgumiski noteiktais maksājums. Šī procentuālā palielinājuma aprēķinos ministrs ņem vērā atalgojuma izmaiņas darījumu aprindās un valsts pārvaldē, kā arī atalgojuma izmaiņas citos sektoros. Šis procentuālais apmērs tiek publicēts izdevumā *Staatscourant* [Nīderlandes valdības oficiālajā laikrakstā].

Šīm uzturlīdzekļu automatiskajām korekcijām ir piemērojami vairāki izņēmumi. Iesaisītās puses, kā arī tiesa var izslēgt tiesību aktos noteikto indeksāciju vai noteikt alternatīvu metodi indeksācijas veikšanai.

9 Kā un kam uzturlīdzekļi tiks maksāti?

Uzturlīdzekļi bijušajiem laulātajiem tiek tieši izmaksāti uzturlīdzekļu saņēmējam. Tiesas noteiktie uzturlīdzekļu maksājumi nepilngadīgiem bērniem tiek tieši izmaksāti vecākam (vai aizbildnim), kura aprūpē atrodas attiecīgais bērns.

10 Ja attiecīgā persona (parādnieks) nevēlas uzturlīdzekļus maksāt labprātīgi, kādus piespiedu pasākumus var piemērot?

Ja uzturēšanas saistības tiek noteiktas ar tiesas nolēmumu un uzturlīdzekļu maksātājs nepilda savas saistības attiecībā uz bērnam un/vai partnerim izmaksājamajiem uzturlīdzekļiem, saistību izpildi var panākt, vērstoties [Uzturlīdzekļu maksājumu piedzišanas nacionālajā birojā](#) (LBIO) Rotterdamā. Saistību izpildi var panākt arī tiesu izpildītājs. Ja nav tiesas nolēmuma, lieta ir jānodod izskatīšanai tiesā. Šajā nolūkā ir jāiesaista jurists.

11 Tsumā aprakstiet ierobežojumus, kas attiecas uz izpildes darbībām, jo īpaši noteikumus parādnieka aizsardzībai un noilguma termiņus Jūsu valsts izpildes sistēmā.

Ja tiek veikti ieturējumi no pabalstiem vai algām, ir jāņem vērā pret piedziņu aizsargātā ienākumu daļa, uz kuru pēc likuma nedrīkst vērst piedziņu. Uzturlīdzekļu ikmēneša izmaksas noilguma termiņš ir 5 gadi. Ja ir pieejams spriedums, kurā ir fiksēti nokavētie maksājumi, t. i., ja faktiski ir norādīts fiksēts apmērs, noilguma periods šajā gadījumā ir 20 gadi. Lai novērstu prasības derīguma termiņa izbeigšanos, ir jāpagarina noilguma termiņš.

12 Vai ir kāda organizācija vai iestāde, kas var palīdzēt piedzīt uzturlīdzekļus?

Bērnam un/vai partnerim veicamo uzturlīdzekļu maksājumu nokavējuma gadījumā var vērsties

[Uzturlīdzekļu maksājumu piedzišanas nacionālajā birojā](#) (LBIO).

Uzturlīdzekļu saņēmējam ir jāpilnvaro LBIO nokavēto uzturlīdzekļu maksājumu piedziņai. Nepieciešamības gadījumā LBIO var īstenot nokavēto maksājumu piedziņu, veicot atbilstošas darbības saistību izpildes panākšanai. Piemēram, LBIO var veikt ieturējumus no uzturlīdzekļu maksātāja algas, pabalstiem vai nekustamā vai kustamā īpašuma.

LBIO pakalpojumu pieprasīšana uzturlīdzekļu saņēmējam ir bezmaksas, ja abu iesaistīto pušu dzīvesvieta atrodas Nīderlandē. Saņemot uzturlīdzekļu piedziņas pieprasījumu, vispirms tiek veiktas darbības ar mērķi novērst ar līdzekļu piedziņu saistītās izmaksas, izmantojot īslaicīgu mediāciju un/vai sniedzot skaidrojumu. Gandrīz trīs ceturtdaļās gadījumu šie paņēmieni ir sekmīgi. Tomēr, ja LBIO pārņem uzturlīdzekļu piedziņu, uzturlīdzekļu maksātājs sedz LBIO izmaksas saistībā ar līdzekļu piedziņu. LBIO piemēro papildu maksu par uzturlīdzekļu piedziņu. Šī piemaksa veido 15 % no ikmēneša maksājamās summas un nokavētajiem uzturlīdzekļu maksājumiem. No uzturlīdzekļu maksātāja tiek piedzītas arī visas ar saistību izpildes panākšanu saistītās izmaksas.

13 Vai organizācijas (valdības vai privātas) var iepriekš pilnībā vai daļēji izmaksāt uzturlīdzekļus parādnieka vietā?

Neraugoties uz to, ka LBIO ir valsts iestāde, tā nekompensē uzturlīdzekļu maksājumus. To var veikt valdība bērnu uzturlīdzekļu vai juridiskās palīdzības gadījumā.

14 Ja atrodos šajā dalībvalstī un parādnieka dzīvesvieta ir citā valstī:

14.1 Vai varu saņemt palīdzību no kādas iestādes vai privātas organizācijas šajā dalībvalstī?

LBIO uzdevumi ietver arī tādus, kas saistīti ar uzturlīdzekļu starptautisko piedziņu. Šie uzdevumi izriet no regulām un konvencijām, kuru puse ir Nīderlande. Nīderlande ir ANO Konvencijas par uzturlīdzekļu piedziņu ārvalstīs (Ņujorka, 1956. gada 20. jūnijs) puse. Tā ir konvencija par savstarpēju juridisko palīdzību ar mērķi veicināt uzturlīdzekļu piedziņu starptautiskās lietās. Šajā nolūkā Konvencija paredz nosūtošo un saņēmēju institūciju sistēmu, kas sniedz palīdzību uzturlīdzekļu saņēmējam uzturlīdzekļu prasību izpildes panākšanas procesā. LBIO ir Nīderlandes nosūtošā un saņēmēja institūcija.

Jebkura Nīderlandē dzīvojoša persona, kas saskaras ar problēmām saistībā ar uzturlīdzekļu piedziņu no ārvalstīs (t. i., valstī, kas nav Ņujorkas Konvencijas puse) dzīvojoša uzturlīdzekļu maksātāja, var atsaukties uz Ņujorkas Konvenciju. Konvencija paredz jautājumus, kas saistīti ar bērniem un partneriem izmaksājamiem uzturlīdzekļiem.

2007. gada 23. novembra Konvencija par uzturlīdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu ar 2014. gada 1. augustu ir spēkā lietās starp Eiropas Savienības dalībvalstīm (izņemot Dāniju) un citām līgumslēdzējām valstīm. Ārpus ES Dalībvalstīm šī Konvencija ir spēkā arī Albānijā, Bosnijā un Hercegovinā, Norvēģijā un Ukrainā. Jautājumus, kas skar attiecības starp ES Dalībvalstīm, prioritāra ir Uzturlīdzekļu regula (Regula (EK) Nr. 4/2009).

Hāgas Uzturlīdzekļu konvencija ir attiecināma uz bērniem līdz 21 gada vecumam. Tās darbību var paplašināt, aptverot citus ģimenes locekļus, ja abas iesaistītās līgumslēdzējas valstis šajā nolūkā pieņem deklarāciju.

Lai piesaistītu LBIO sniegtos pakalpojumus, ir jāaizpilda [uzturlīdzekļu starptautiskās piedziņas](#) pieteikuma veidlapa. Šo veidlapu var lejupielādēt LBIO tīmekļa vietnē.

LBIO un pašu ārvalstu institūciju veiktie pasākumi Ņujorkas Konvencijas un Līguma ar Amerikas Savienotajām Valstīm kontekstā pamatā ir bezmaksas.

Izmaksas var rasties saistībā ar tiesas procesiem ārvalstīs vai saistībā ar uzturlīdzekļu piedziņu.

14.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju?

Saistībā ar bērnu un partneru uzturlīdzekļiem:

Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO)

Postbus 8901

3009 AX Rotterdam

Saistībā ar juridiskās palīdzības saņemšanu:

Raad voor Rechtsbijstand,

Postbus 450,

2501 CL Hāga

Tālr. Nr. +31703701414

Saistībā ar juridisko palīdzību pārrobežu lietās:

Raad voor Rechtsbijstand

Regiokantoor Den Haag

Adresāts: Jan Ouwehand

Laan van Meerdervoort 51B

2517 AE Hāga

Tālr.: 0031(0)88 787 1320

e-pasts: j.ouwehand@rvr.org

15 Ja parādnieks ir šajā dalībvalstī un es atrodos citā valstī:

15.1 Vai varu tieši iesniegt lūgumu šādai iestādei vai privātai organizācijai šajā dalībvalstī?

Pēc uzturlīdzekļu saņēmēju pieprasījuma LBIO veic arī uzturlīdzekļu piedziņu no uzturlīdzekļu maksātājiem, kuru dzīvesvieta ir Nīderlandē. Ja citā Dalībvalstī dzīvojošs uzturlīdzekļu saņēmējs vēlas iesniegt prasību par uzturlīdzekļu piedziņu no Nīderlandē dzīvojoša uzturlīdzekļu maksātāja, viņš var atsaukties uz Konvencijas sistēmu. Tad uzturlīdzekļu saņēmējam ir jāiesniedz pieteikums savas valsts nosūtošajā institūcijā, kas pēc tam sazinās ar saņēmēju institūciju Nīderlandē (LBIO). Saņēmēja institūcija pēc tam veic atbilstošas darbības, lai piedzītu uzturlīdzekļus.

15.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju un kāda veida palīdzību iespējams saņemt?

Kontaktinformāciju skatīt atbildē uz 14.2. jautājumu.

16 Vai šai dalībvalstij ir saistošs 2007. gada Hāgas protokols?

Jā.

17 Ja šai dalībvalstij 2007. gada Hāgas protokols nav saistošs – kādi tiesību akti būs piemērojami uzturēšanas prasībai saskaņā ar attiecīgās valsts noteikumiem starptautisko privāttiesību jomā? Kādi ir šie atbilstošie noteikumi starptautisko privāttiesību jomā?

Nav attiecināms.

18 Kādi ir noteikumi par tiesu pieejamību pārrobežu lietās Eiropas Savienībā (atbilstoši Uzturēšanas saistību regulas V nodaļas struktūrai)?

Tiesvedības ietvaros ir jāsedz ar tiesvedību saistītās izmaksas. Tā ir tiesas kancelejas maksa. Papildus tai ir sedzama arī jurista un tiesu izpildītāja maksa. Ja prāvniekam nav iespēju (pilnībā) segt jurista izmaksas, viņš(-a) noteiktos apstākļos var kvalificēties juridiskās palīdzības saņemšanai. To sauc par "juridiskās palīdzības gadījumu". Valdība daļēji sedz šīs izmaksas, un prāvnieks veic "personīgu iemaksu". "Personīgās iemaksas" apmērs ir atkarīgs no prāvnieka ienākumiem un viņam pieejamajiem finanšu līdzekļiem.

Juridiskās palīdzības padome piešķir juridisko palīdzību. Prāvniekam ir jāiesniedz Padomei pieteikums juridiskās palīdzības saņemšanai atbilstoši jurisdikcijai (t. i., apelācijas tiesas jurisdikcijai) pēc jurista biroja atrašanās vietas piekritības. Praksē tas nozīmē, ka pieteikumu bieži vien iesniedz jurists, ja pie tā vērsas pirms juridiskās palīdzības pieteikuma iesniegšanas. Ir jāiesniedz arī "Ienākumu un ģeogrāfiskās deklarācija" (to izsniedz pilsētas pašvaldībā atbilstoši dzīvesvietai). Šī deklarācija kopā ar pieteikumu ir jānosūta Juridiskās palīdzības padomei, kas izvērtē prāvnieka tiesības saņemt juridisko palīdzību. Pozitīva lēmuma gadījumā tiek izsniegts rakstisks apliecinājums par tiesībām saņemt juridisko palīdzību. Šādos gadījumos arī tiek samazināta tiesas kancelejas maksa. Tiesības saņemt juridisko palīdzību ir attiecināmas arī uz pārrobežu strīdiem, t. i., gadījumiem, kad pieteikuma iesniedzēja dzīvesvieta atrodas ārpus Nīderlandes. Šie gadījumi ir paredzēti Eiropas Direktīvā par pārrobežu juridisko palīdzību. Juridisko palīdzību var pieprasīt, atsaucoties uz Juridiskās palīdzības likuma 23.A-23.K pantu, vērstoties Juridiskās palīdzības padomē Hāgā, izmantojot šai Direktīvai pievienoto standarta veidlapu, kas ir vienāda visās Dalībvalstīs. Nepieciešamības gadījumā Juridiskās palīdzības padome var sniegt palīdzību saistībā ar jurista izvēli.

19 Kādus pasākumus šī dalībvalsts ir veikusi, lai nodrošinātu Uzturēšanas saistību regulas 51. pantā minēto funkciju īstenošanu?

Nav veikti grozījumi saskaņā ar Regulas 51. pantu.

Lapa atjaunināta: 01/10/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.